

Sygn. akt V Kz 706/17

POSTANOWIENIE

Dnia 15 września 2017 roku

Sąd Okręgowy w Łodzi, V Wydział Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący: Sędzia S.O. Zbigniew Mierzejewski

Protokolant: st. sekr. sąd. Sylwia Kurek

przy udziale prokuratora Jolanty Skowrońskiej

po rozpoznaniu w sprawie D. B., syna L. i M.,

urodzonego (...) w Ł.

oskarżonego o czyn z art. 190 § 1 k.k. i in.

zażalenia obrońcy oskarżonego

na postanowienie Sądu Rejonowego w Łowiczu z dnia 10 lipca 2017 roku w sprawie sygn. akt II K 268/14

w przedmiocie orzeczenia obserwacji psychiatrycznej

na podstawie art. 437 § 1 i 2 k.p.k. oraz art. 438 pkt 2 i 3 k.p.k.

postanawia:

uchylić zaskarżone postanowienie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 10 lipca 2017 roku Sąd Rejonowy w Łowiczu na podstawie art. 203 § 1, 2 i 3 k.p.k. w zw. z § 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 2 grudnia 2004 r. w sprawie wykazu zakładów psychiatrycznych i zakładów leczenia odwykowego przeznaczonych do wykonywania obserwacji oraz sposobu finansowania obserwacji, a także warunków zabezpieczenia zakładów dla osób pozbawionych wolności (Dz. U. Nr 269, poz. 2679 z późn. zm.) orzekł wobec oskarżonego D. B. badanie psychiatryczne połączone z obserwacją w Wojewódzkim Szpitalu (...) w Z. na okres nieprzekraczający czterech tygodni od daty przyjęcia.

Postanowienie Sądu Rejonowego zaskarżył zażaleniem obrońca oskarżonego zarzucając zaskarżonemu orzeczeniu obrazę przepisów postępowania tj. art. 203 § 1, 2 i 3 k.p.k. w zw. § 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 2 grudnia 2004 r. w sprawie wykazu zakładów psychiatrycznych i zakładów leczenia odwykowego przeznaczonych do wykonywania obserwacji oraz sposobu finansowania obserwacji, a także warunków zabezpieczenia zakładów dla osób pozbawionych wolności poprzez jego zastosowanie, w sytuacji gdy możliwe jest wydanie opinii psychiatrycznej na podstawie jednorazowego badania oskarżonego przez innych biegłych, którzy uwzględnią całość dokumentacji medycznej dotyczącej oskarżonego. W uzasadnieniu zażalenia obrońca wskazywał także na negatywne przesłanki orzekania obserwacji psychiatrycznej wskazane w art. 259 § 2 k.p.k.

W konkluzji zażalenia obrońca oskarżonego wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Zażalenie obrońcy oskarżonego w zakresie zarzutu obrazę art. 259 § 2 k.p.k. było zasadne.

Oskarżonemu zarzucono popełnienie dwóch przestępstw tj. z art. 190 § 1 k.k. i art. 216 § 1 k.k. oraz art. 217 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. popełnionego na szkodę żony oskarżonego oraz art. 190 § 1 k.k. i art. 216 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. popełnionego na szkodę jego teściowej.

Przestępstwa te zagrożone są karą grzywny, karą ograniczenia wolności albo karą pozbawienia wolności do dwóch lat.

Odpowiednie stosowanie przepisu art. 259 § 2 k.p.k. podczas podejmowania decyzji o obserwacji psychiatrycznej oznacza, że obserwacji w zamkniętym zakładzie nie stosuje się, gdy na podstawie okoliczności sprawy można przewidywać, że sąd orzeknie w stosunku do oskarżonego karę pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania lub karę łagodniejszą.

Należy wskazać, że Sąd Rejonowy orzekając o zarządzeniu obserwacji sądowo-psychiatrycznej oskarżonego nie uzasadnił w żaden sposób z czego wywodzi prognozę co do orzeczenia wobec oskarżonego bezwzględnej kary pozbawienia wolności. Na etapie orzekania o zastosowaniu obserwacji psychiatrycznej ocena w zakresie przyszłej możliwej do orzeczenia kary może mieć jedynie charakter hipotetyczny, co wszakże nie zwalnia sądu od jej dokonania.

Należy wskazać, że oskarżony nie był wcześniej karany. Ewentualne naruszenie nietykalności cielesnej nie zostało udokumentowane w formie zaświadczenia lekarskiego, co pozwala przyjąć, iż nawet jeśli do niego doszło, naruszenie nie przybrało formy wymagającej interwencji lekarskiej, a zatem nie było nacechowane znaczną siłą. Od czasu zarzucanych oskarżonemu zachowań minął okres ponad trzech lat, a oskarżony wyprowadził się od pokrzywdzonych i w zasadzie nie utrzymuje z nimi kontaktu. Nadto strony wyrażały gotowość do przeprowadzenia postępowania mediacyjnego, które wszakże, z uwagi na dużą rozbieżność stanowisk stron, nie odniosło oczekiwanego skutku.

Okoliczności te, przeciwnie do twierdzenia Sądu Rejonowego, zawartego w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia, nie pozwalają na przyjęcie prognozy co do możliwej do orzeczenia wobec oskarżonego kary bezwzględnego pozbawienia wolności, w sytuacji gdy zarzucane mu przestępstwa w pierwszej kolejności zagrożone są karami wolnościowymi w postaci grzywny i kary ograniczenia wolności, zaś zgodnie z zasadą ultima ratio kary bezwzględnego pozbawienia wolności, wskazanej w przepisie art. 58 § 1 k.k., orzeka się ją dopiero wówczas, gdy inna kara lub środek karny nie może spełnić celów kary.

Sąd Rejonowy uznając potrzebę uzyskania opinii psychiatrycznej dotyczącej oskarżonego winien rozważyć czy biegli lekarze psychiatry wyczerpali wszystkie możliwości pozwalające na wydanie opinii na podstawie badania ambulatoryjnego, czy też istnieje możliwość poszerzenia badań bez umieszczania oskarżonego na okres 4 tygodni w zamkniętym oddziale zakładu psychiatrycznego.